

Hontianska Vrbica - kostol sv. Martina

Severná časť románskej apsidy

Hrob H14 porušený južnou prístavbou románskeho kostola

Murivo južného piliera gotickej empory

Kostol sv. Martina, pohľad z JV

Miesto výskumu: **Hontianska Vrbica**

Poloha: **Kostol sv. Martina**

Realizácia: **Eva Fottová
Petra Smetanová**

Rok výskumu: **2015**

Druh výskumu:
predstihový archeologický výskum

Druh náleziska:
kostol

Datovanie:
stredovek, novovek

Viac informácií na našej webovej stránke:

www.archeol.sav.sk

Kontakt:

nraufott@savba.sk

Tohtoročná etapa statického zabezpečenia NKP "Kostola sv. Martina" si vyžadovala uskutočniť geologicko-inžiniersky výskum, ktorého súčasťou bola sondáž realizovaná metódami archeologického výskumu a architektonicko-historický výskum odkrytých architektúr (M. Bóna, M. Matejka). Celkovo bolo vytýčených deväť sond. Štyri sondy boli umiestnené v lodi kostola, tri v presbytériu a dve sondy v exteriéri. V interiéri kostola sa nám podarilo odkryť časť lode a apsidy zaniknutého románskeho kostola z konca 12. až 13. storočia. Išlo hlavne o zvyšky základov a jeden nadzákladový riadok v apside, ktorý pozostával z opracovaných tufových kvádrov. Lode románskeho kostola bola dlhá 7,5 m a široká 4,1 m (vonkajšie rozmery), vnútorná šírka apsidy bola 4 m. V interiéri románskej apsidy sa zistili dve úrovne podláh. Druhá z nich súvisí pravdepodobne s prestavbou románskeho kostola v zmysle dostavby južnej prístavby. Ide o zvyšky základu severo-južného smerovania pristavaného ku juhovýchodnému nárožiu románskeho kostola v dĺžke 3,25 m. V období 14. až 1. polovice 15. storočia dochádza k prestavbe kostola na vrcholnogotickú stavbu. Z nej pochádza súčasná obvodová stena lode a dva piliere empory odkryté na západnom konci kostola vzdialené od seba 2 m. K tejto stavebnej etape patria ďalšie dve zistené úrovne podláh otláčené na nadzemnom murive zaniknutého južného gotického piliera. V exteriérových sondách sme narazili na hroby zaniknutého cintorína. Narušenie hrobov základom južnej mladšej prístavby románskeho kostola a základom vrcholnogotickej lode kostola naznačuje, že cintorín sa rozkladal už okolo pôvodného románskeho kostola.

REALIZUJEME ZÁCHRANNÉ ARCHEOLOGICKÉ VÝSKUMY

(tel.: +421-902-925620)